

Nr 16

Försvarsutskottets betänkande med anledning av motion om förflyttning av gamla militära förråd.

Motionen

I motionen 1971:691 av herr Johansson i Norrköping m. fl. (s) har hemställts att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t yrka att försvarets myndigheter får i uppdrag att upprätta en plan över utrymning och förflyttning av sådana militära förråd som är belägna omedelbart intill eller mitt inne i tätbebyggelse.

Remissyttrandet

Överbefälhavaren har i samråd med *försvarets materielverk* lämnat följande remissyttrande.

För att säkerställa en snabb och säker mobilisering, även vid överraskande angrepp, finns ett mycket stort antal mobiliseringsförråd inom landet. Förrådens lokalisering styrs av många faktorer. Förbandens krigsuppgifter, beredskapskraven och personalens hemvist är viktigast. Stor hänsyn måste emellertid även tas till arvet i fråga om tidigare investeringar. En ändrad förrådsställning drar stora byggnadskostnader, vartill kommer kostnader för omflyttning av materiel. Av militära skäl angelägna omflyttningar har fått senareläggas på grund av medelsbrist.

I vissa större tätorter är krigsuppgifter planerade för förband med särskilt höga krav på kort mobiliseringstid t. ex. i anslutning till hamnar, flygfält och kommunikationsknutpunkter. Det är angeläget att mobiliseringsförråden för dessa förband är välbelägna med hänsyn till uppgiften.

Detaljlokalisering av mobiliseringsförråd planläggs av militärbefälhavare och lokal militär myndighet, vilka har att samverka med motsvarande civila myndigheter i alla frågor som är av gemensamt intresse. Några problem, vad gäller mobiliseringsförråd, som ej kunnat lösas i samförstånd har ej kommit till överbefälhavarens kännedom. Det är dock sannolikt att objekt måst senareläggas av ekonomiska skäl.

I samband med att centrala militära myndigheter genomför generalplanering av garnisonsorter tas regelmässigt kontakt med respektive kommun. Inte heller vid dessa tillfällen har anmälts problem med olika typer av förråd. Däremot är mark- och vägfrågor samt frågor om samutnyttjande av resurser ofta återkommande.

Som ovan anförts finns militära skäl för lokalisering av i första hand mobiliseringsförråd i vissa tätorter. I de fall kommuner har skäl att yrka på omlokalisering förordar överbefälhavaren att kommunerna uppmannas ta upp de konkreta frågorna med respektive militära myndighet enligt gängse samverkansrutiner.

Utskottet

Frågan om en bättre samordning av planeringen inom försvaret och

den kommunala planeringen behandlades av 1970 års riksdag med anledning av motioner i ämnet. Efter att ha inhämtat yttranden från överbefälhavaren och Svenska kommunförbundet uttalade statsutskottet (SU 1970:147) att den samverkan som på olika nivåer har inletts mellan försvaret och kommunerna är nödvändig och självklar. En ytterligare samordning av den kommunala planeringen och planeringen inom försvaret ansågs dock vara möjlig. Utskottet förutsatte att Kungl. Maj:t vidtar de åtgärder som finns motiverade och hemställde att riksdagen som sin mening skulle ge Kungl. Maj:t till känna vad utskottet anfört. Riksdagen följde utskottet.

Kungl. Maj:t har genom beslut den 17 december 1970 uppdragit åt överbefälhavaren att i sina direktiv och anvisningar till myndigheter inom försvaret i fråga om planering för byggnadsverksamhet och markanskaffning m. m. föreskriva att särskild uppmärksamhet skall ägnas möjligheterna till samordning med och anpassning till den kommunala planeringen.

Motionärerna åberopar främst miljösynpunkter till stöd för sitt yrkande. Utskottet anser att de krav som vår försvarsplanering ställer i varje enskilt fall måste vägas mot miljösynpunkter m. m., som i regel bevakas av kommunerna. Önskvärda förflyttningar av förråd måste beslutas med hänsyn till uppkommande kostnader.

Utskottet anser att det nu finns goda förutsättningar för att den militära planeringen skall ske med beaktande av den kommunala planeringen och vice versa. Samarbetet på lokal och regional nivå torde i allmänhet fungera väl.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet bifall till motionen.

Utskottet hemställer

att riksdagen avslår motionen 1971:691.

Stockholm den 26 oktober 1971

På försvarsutskottets vägnar

PER PETERSSON

Närvarande: herr Petersson i Gäddvik (m), fru Eriksson i Stockholm (s), herrar Gustafsson i Stenkyrka (c), Enskog (fp), Häll (s), Öhvall (fp), Brännström (s), Virgin (m), Gustavsson i Nässjö (s), fru Lewén-Eliasson (s), herrar Gernandt (c) och Runesson (s).